

Forslagene tager sigte på at give en øget mulighed for etablering af samdriftsforhold. Dette vil navnlig få betydning i tilfælde, hvor størrelsesforhold eller beliggenhed eller det forhold, at ejendommene tilhører forskellige ejere, gør sammenlægning umulig, men hvor samdriften af produktionsmæssige grunde er hensigtsmæssig.

Det foreslås i nr. 9, at landbrugsejendomme, der tilhører samme ejer, skal kunne drives sammen uden begrænsninger med hensyn til samdriftens varighed og ejendommens antal og størrelse. Efter gældende lov er retten begrænset til 2 ejendomme, men udvidelsen findes ubetænkelig under hensyn til, at de gældende erhvervsbestemmelser i lovens kap. V normalt vil være til hinder for, at mere end 2 landbrugsejendomme kommer på samme hånd.

Adgangen til samdrift ved forpagtning af flere end 2 landbrugsejendomme eller dele af sådanne foreslås i nr. 10 udvidet ved forhøjelse af arealgrænsen fra 100 ha til 200 ha overensstemmende med landbokommissionens forslag. Regeringen har dog foreslået, at adgangen til samdrift af jorder med samlet areal mellem 100 ha og 200 ha kun skal gælde, hvis samdriften ikke omfatter jorder fra flere end 5 landbrugsejendomme. Der vil som hidtil være adgang til at samdrive to landbrugsejendomme, hvoraf en eller begge er forpagtet, uanset ejendommens størrelse.

Til nr. 11.

Forslaget er en konsekvens af nr. 9.

Til nr. 12.

Under hensyn til den tekniske udvikling af markbruget i retning af større driftsenheder og under hensyn til den forventede fortsatte nedgang i antallet af beskæftigede i landbruget foreslås sammenlægningsmulighederne udvidet, idet de nuværende sammenlægningsgrænser på 35 ha og 75 ha foreslås erstattet af en grænse på 100 ha. Inden for denne grænse vil der efter forslaget kunne ske fri tilpasning af ejendomsstrukturen alene begrænset af kravet om hensigtsmæssig beliggenhed af de jorder, der sammenlægges.

Efter den gældende lov kan der i intervallet fra 35 ha til 75 ha kun ske sammenlægning under forudsætning af, at der ikke er aktuelt behov for tillægsjord til mindre ejendomme på stedet. Hvis sådant tillægsjordsbehov findes, har sammenlægning til arealstørrelser over 35 ha efter gældende lov krævet dispensation efter reglerne i lovens § 13, stk. 4, nr. 2, jfr. stk. 5, hvorefter der skal tages hensyn til, om den pågældende er villig til at med-

virke til løsning af tillægsjordsproblemet. Efter forslaget vil der kun kunne stilles krav om medvirken til løsning af aktuelle tillægsjordsproblemer i tilfælde, hvor der er tale om sammenlægning udover 100 ha. Forslaget må ses i sammenhæng med, at det ikke er muligt at fastslå en bestemt ejendomsstørrelse som værende særlig hensigtsmæssig, og at de hidtil gældende bestemmelser formentlig kun i mindre omfang har ført til løsning af tillægsjordsproblemerne, idet afslag på ansøgninger om sammenlægning i mange tilfælde ikke har ført til ordninger, hvor tillægsjordsproblemerne løses. Dertil kommer, at administrationen af tillægsjordsbestemmelsen har voldt problemer, idet det har været vanskeligt at opstille nøjere kriterier for, hvilke ejendomme der kunne komme i betragtning i henhold til bestemmelsen.

Det er samtidig fundet rimeligt at foreslå udtrykkelig hjemmel optaget i loven til ved beregning af sammenlægningsgrænsen at se bort fra arealer, der ikke kan anvendes til landbrugsmæssig drift, som f. eks. arealer, der er tilplantet og pålagt fredskovspligt, søarealer, strandbredder o. lign.

Til nr. 13.

Der bør som hidtil være mulighed for ved sammenlægning af jorder med ringere end middelgod bonitet at tillade en overskridelse af sammenlægningsgrænsen, men det findes hensigtsmæssigt at lade bestemmelsen herom i gældende lovs § 13, stk. 2, indgå i den generelle dispensationsadgang, der foreslås optaget som § 13, stk. 3.

Bestemmelsen i gældende lovs § 13, stk. 4, nr. 1, der tager sigte på visse mageskifter, har kun sjældent været anvendt, og den foreslås derfor ligesom bonitetsreglen henført til den generelle dispensationsbestemmelse.

Dispensation vil efter forslaget kunne meddeles, når særlige forhold foreligger. Udover de allerede nævnte tilfælde vil dispensation eksempelvis kunne komme på tale, hvis der samtidig afgives jord til hensigtsmæssig supplerings af andre brug, hvis der opnås en bedre arrondering af jorderne, når jorderne er særlig velbeliggende for en bestemt ejendom og må antages også på længere sigt at være uden interesse for andre landbrug, når et lille brugsjorder ikke har kunnet afhændes til sammenlægning inden for sammenlægningsgrænsen, og hensynet til ejeren af bruget taler for nedlægning ved sammenlægning uanset det fremtidige brugs størrelse, når der er tale om ejendomme med afsides beliggenhed, f. eks. på mindre øer, og